

Aloite Heino Kasken nimeämisestä Lieksan kunniasäveltäjäksi 2023

Hyvinvointilautakunta 13.12.2022 § 186

Valmistelija

Kansalaisopiston rehtori

Lieksan kaupungille on tullut 29.8.2022 aloite Heino Kasken nimeämisestä Lieksan kunniasäveltäjäksi ja kadun nimeämisestä hänen kunniakseen. Aloitteeseen sisältyy myös ajatus Heino Kasken tuotantoon liittyvän konsertin tai konserttisarjan järjestämisestä Lieksa 50 -juhlavuoden aikana.

Aloite ja kuntatekniikan päällikkö Ritva Patjan lausunto ovat luettavana sähköisissä kokousmateriaaleissa.

Aloitteesta ”Heino Kaski Lieksan kunniasäveltäjäksi 2023” Lieksan kaupungin hyvinvointilautakunta toteaa seuraavaa:

Pielisjärvellä syntyneen säveltäjä Heino Kasken (1885–1957) keskeinen tuotanto käsittää yksinlauluja ja pianokappaleita. Muita Kasken sävellyksiä ovat viulu-, sello- ja huilusonaatit sekä h-molli sinfonia. Kaski sävelsi yli sata yksinlaulua ja pianokappaletta. Tyyllillisesti hän edustaa kansallisromantiikkaa.

Lieksassa Heino Kasken sävellykset ovat olleet viime vuosina ilahduttavasti esillä. Paikkakunnalla asuessaan Janne Mertanen levytti Kasken pianoteoksia (Alba 2018). Levyllä ovat mukana Kasken tunnetuimmat pianokappaleet ”Yö meren rannalla” ja ”Pankakoski-preludi” sekä muita Kasken teoksia ensilevytyksensä. Lieksan kulttuuritoimi oli mukana levytysprojektissa hankkimalla Mertasen levyjä liikelahjaksi.

Kuluneen vuoden aikana Kasken tuotantoa on kuultu Pielinen Soi -festivaalin avaus- ja 15-vuotisjuhlakonsertissa, Monola-juhlaviikolla sekä Erkki Eskelisen juhlakonsertissa. Jouko Harjanne esittää Kasken teoksen Lieksan kaupunki 50 vuotta -musiikkivideolla, joka julkaistaan ensi vuonna. Lisäksi Pielisen Karjalan senioriopettajat valmistivat ja esittivät ”Heino Kaski, Kevään ikuinen kaipuu” -näytelmän Kulttuurikeskuksessa maakuntapäivänä. Syksyn esityksissä yleisönä ovat olleet Lieksan perusopetuksen ja toisen asteen oppilaat.

Heino Kasken musiikillisen perinnön vaaliminen paikkakunnalla on tärkeää. Aloitteessa esitetään juhlakonsertin tai -konserttisarjan järjestämistä, Kasken nostamista Lieksan nimikkosäveltäjäksi ja kadun nimeämistä hänen kunniakseen.

Lieksan juhlavuoden 2023 itsenäisyyspäivän konsertissa esitetään Kasken musiikkia ammattimuusikoiden ja Pielisen Karjalan musiikkiopiston oppilaiden esittämänä. Heino Kasken sävellystuotanto on suunnattu pääosin ammattimuusikoiden esittämäksi, eikä se tästä syystä sovellu juurikaan oppilaiden ohjelmistoksi. Tämä on merkittävä rajoite Kasken musiikin esittämiseen paikallisin voimin.

Kasken nimeämistä Lieksan kaupungin nimikkosäveltäjäksi tulee harkita huolella. Henkilön nimeämiseen postuumisti ei toki ole estettä. Usein esimerkiksi orkesterien nimikkosäveltäjien nimeämiseen liittyy kiinteä luova yhteistyö orkesterin ja säveltäjän kesken. Tätä ei löydy Heino Kasken ja

Lieksan yhteisestä historiasta, joten nimikkosäveltäjänimeäminen ei ole perusteltua.

Kadun nimeäminen Kasken kunniaksi olisi hyvä vaihtoehto nostaa Heino Kasken nimeä esille. Käytännön järjestelyjen kannalta helpointa olisi nimetä Heino Kasken kaduksi jokin uusi katu. Mikäli nykyisten katujen nimiä muutetaan (esim. Lepolantie), aiheutuu nimenmuutoksesta asukkaille ja yrityksille ylimääräisiä toimia.

Lieksassa on jo olemassa Kaskenkatu, mutta nimi ei viitanne säveltäjä Heino Kaskeen. Katujen nimeämiseen liittyvä prosessi kuuluu kuntatekniikkaliikelaitoksen toimialaan.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää 1. hyväksyä edellä esitetyn lausunnon ”Heino Kaski Lieksan kunniasäveltäjäksi 2023” -aloitteeseen ja 2. esittää kuntatekniikkaliikelaitokselle, että se selvittää vaihtoehdot Heino Kasken nimikkokadun nimeämiseksi.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti 1. hyväksyä edellä esitetyn lausunnon ”Heino Kaski Lieksan kunniasäveltäjäksi 2023” -aloitteeseen ja 2. esittää kuntatekniikkaliikelaitokselle, että se selvittää vaihtoehdot Heino Kasken nimikkokadun nimeämiseksi
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101, sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi Kansalaisopiston rehtori Asko Saarelainen, p. 040 1044 111, sähköposti asko.saarelainen(at)lieksa.fi

Kuntatekniikkaliikelaitoksen johtokunta 14.03.2023 § 17
648/00.02.00.04/2022

Valmistelija	Kuntatekniikan päällikkö Lieksan kaupungin kuntatekniikkaliikelaitos on tutkinut eri vaihtoehtoja kadun nimeämisestä Heino Kasken kunniaksi. Kaskenkatu kadunnimi viittaa itäsuomalaiseen kaskenpolton perinteeseen, joten kadunnimi liittyy Heino Kaskeen lähinnä sukunimen perusteella. Kaupungin osoitejärjestelmän näkökulmasta Kaskenkadun nimeäminen Heino Kasken kaduksi vaikuttaisi yli 40 rakennuksen osoitetietoihin mikä aiheuttaisi muun muassa kiinteistöjen omistajille ylimääräisiä toimia. Heino Kaski on syntynyt Pielisjärvellä, Lamminkylän Pokronlammen rannalla sijainneessa kodissa. Pokronlammen rannan läheisyydessä on kaupungin kunnossapitoalueeseen kuuluva Koivulantie. Tien nimeäminen
--------------	---

uudelleen Heino Kasken kaduksi vaikuttaisi viiden kiinteistön ja niiden rakennuksien osoitetietoihin. Koivulantien peruskorjaus on suunnitteilla vuosille 2026-2027 mikä mahdollistaisi tien nimeämisen uudelleen Heino Kasken kaduksi tien peruskorjauksen jälkeen.

Preludi Pankakoski niminen pianokappale kuuluu Heino Kasken tuotantoon. Heino Kaski on viettänyt aikaansa Pankakoskella muun muassa siskonsa luona. Niskan tai Pankalammen alueilla on useampi katu, joita olisi mahdollista harkita nimettäväksi uudelleen Heino Kasken kaduksi kuten Miilukatu mikä vaikuttaisi 12 rakennuksen osoitetietoihin, Ylämäkikatu mikä vaikuttaisi 16 rakennuksen osoitetietoihin ja Mäkikatu mikä vaikuttaisi 27 rakennuksen osoitetietoihin. Myös edellä mainituissa vaihtoehdoissa kadun nimeäminen Heino Kasken kaduksi aiheuttaisi kiinteistöjen omistajille ylimääräisiä toimia.

Siltakadun nimeämisellä Heino Kasken kaduksi olisi vähäiset vaikutukset kaupungin osoitejärjestelmään. Lisäksi Siltakadun läheisyydessä on muitakin nimikkokatuja. Siltakadun muuttaminen Heino Kasken kaduksi vaikuttaisi vain yhden rakennuksen osoitetietoihin. Kadun nimeäminen Heino Kasken kaduksi liittyisi luontevasti suunnittelussa olevan uuden sillan nimeämiseen.

Lieksan kaupungin 50-juhlavuoden aikana ei rakenneta sellaista uutta katu, mikä olisi mahdollista nimetä Heino Kasken kaduksi. Myöskään alustavan investointiohjelman mukaan uuden kadun rakentamista ei ole suunnitteilla seuraaville viidelle vuodelle, joten Heino Kasken kaduksi olisi mahdollista nimetä ainoastaan tutkituista vaihtoehdoista sopivin katu tai tie Heino Kasken nimikkokaduksi huomioiden Kuntaliiton julkaisu Kunnan osoitejärjestelmä, Ohjeet ja suositus 2020. Julkaisun mukaan ”Muistonimi on nimi, joka on tietoisesti annettu henkilön, tapahtuman tai muun seikan kunniaksi. Muistonimiä tulee antaa vain harkiten. Muistettavan henkilön toiminnan tulee olla yleisesti tunnustettu muistamisen arvoiseksi, ja henkilöllä tulee olla jokin positiivinen yhteys nimettävään paikkaan.”

Esittelijä

Kuntatekniikan päällikkö

Päätösehdotus

Kuntatekniikkaliikelaitoksen johtokunta päättää antaa vastauksena tehtyyn aloitteeseen, että Rantapuistossa sijaitseva polku nimetään Heino Kasken poluksi ja polun varteen sijoitetaan Heino Kaskesta kertova esittelytaulu.

Kuntatekniikan päällikkö valtuutetaan valmistelemaan hyvinvointipalvelujen kanssa yhteistyössä esittelytaulu Heino Kasken polun varteen ja hankkimaan nimikilven polun alkuun.

Päätös

Kuntatekniikkaliikelaitoksen johtokunta päätti antaa vastauksena tehtyyn aloitteeseen, että Rantapuistossa sijaitseva polku nimetään Heino Kasken poluksi ja polun varteen sijoitetaan Heino Kaskesta kertova esittelytaulu.

Kuntatekniikan päällikkö valtuutetaan valmistelemaan hyvinvointipalvelujen kanssa yhteistyössä esittelytaulu Heino Kasken polun varteen ja hankkimaan nimikilven polun alkuun.

Merkittiin, että puheenjohtaja Jarmo Yletyinen ilmoitti olevansa intressijäävi ja hän poistui kokoushuoneesta klo 17.25-18.06 väliseksi ajaksi. Tämän pykälän aikana puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Tarja Kärkkäinen.

Lisätietoja

Kuntatekniikan päällikkö Ritva Patja, p. 040 1044 704,
sähköposti ritva.patja(at)lieksa.fi